Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

19. rujna 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna sigurnost radnika migranata – Uredba (EEZ) br. 1408/71 – Članak 13. – Primjenjivo zakonodavstvo – Rezident države članice obuhvaćen područjem primjene Uredbe (EEZ) br. 1408/71 – Tražbina koja se odnosi na sustav mirovinskog osiguranja ili obiteljske doplatke – Država članica boravišta i država članica zaposlenja – Odbijanje”

U spojenim predmetima C-95/18 i C-96/18,

povodom dvaju zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koje je uputio Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske), odlukama od 2. veljače 2018., koje je Sud zaprimio 9. veljače 2018., u postupcima

Sociale Verzekeringsbank (Svb)

protiv

F. van den Berga (C-95/18),

H. D. Giesena (C-95/18),

C. E. Franzen (C-96/18),

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: M. Vilaras, predsjednik vijeća, K. Jürimäe (izvjestiteljica), D. Šváby, S. Rodin i N. Piçarra, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: M. Ferreira, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 23. siječnja 2019.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Sociale Verzekeringsbank, H. van der Most i N. Abdoelbasier,

– za F. van den Berga, E. C. Spiering,

– za nizozemsku vladu, M. K. Bulterman, M. H. S. Gijzen i M. L. Noort, u svojstvu agenata,

– za češku vladu, M. Smolek, J. Pavliš i J. Vláčil, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: nizozemski

– za švedsku vladu, A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, L. Zettergren i A. Alriksson, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, M. van Beek i D. Martin, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 26. ožujka 2019.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tumačenje članaka 45. i 48. UFEU-a kao i članaka 13. i 17. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice, u verziji kako je izmijenjena i ažurirana Uredbom Vijeća (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996. (SL 1997., L 28, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 7., str. 7.), kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1992/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. (SL 2006., L 392, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 18.; u daljnjem tekstu: Uredba br. 1408/71).

2 Zahtjevi su podneseni u okviru sporova između Sociale Verzekeringsbanka (Fond za socijalnu sigurnost, Nizozemska, u daljnjem tekstu: SVB) i F. van den Berga, H. D. Giesena i C. E. Franzen, u vezi s odlukama kojima je SVB smanjio starosnu mirovinu i naknadu za partnera odobrene F. van den Bergu i H. D. Giesenu te je odbio C. E. Franzen dodijeliti obiteljske doplatke.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Sukladno prvoj, četvrtoj, petoj, šestoj i osmoj do jedanaeste uvodne izjave Uredbe br. 1408/71:

„budući da odredbe o koordinaciji nacionalnih zakonodavstava o socijalnoj sigurnosti spadaju u okvir slobode kretanja radnika koji su državljani država članica i trebaju doprinijeti poboljšanju njihova životnog standarda i uvjeta zaposlenja;

[…]

budući da je potrebno poštovati posebne karakteristike nacionalnih zakonodavstava o socijalnoj sigurnosti i izraditi samo sustav koordinacije;

budući da je u okviru te koordinacije potrebno jamčiti unutar [Unije] jednaki tretman prema različitim nacionalnim zakonodavstvima svim radnicima koji žive u državama članicama te njihovim uzdržavanicima i nadživjelim osobama;

budući da odredbe o koordinaciji moraju jamčiti da radnici koji se kreću unutar [Unije] i njihovi uzdržavanici i nadživjele osobe zadržavaju prava i prednosti koje su stekli i koja su u tijeku stjecanja;

budući da se na zaposlene osobe i samozaposlene osobe koje se kreću unutar [Unije] trebaju primjenjivati sustavi socijalne sigurnosti samo jedne države članice kako bi se izbjeglo preklapanje nacionalnih zakonodavstava koja se primjenjuju i komplikacije koje bi zbog toga mogle nastati;

budući da bi se slučajevi u kojima bi se na osobu trebalo istodobno primjenjivati zakonodavstvo dviju država članica kao izuzetak općem pravilu trebali što je više moguće ograničiti u broju i opsegu;

budući da je s ciljem što učinkovitijeg jamčenja jednakosti postupanja prema radnicima koji rade na državnom području države članice primjereno kao zakonodavstvo koje se primjenjuje kao opće pravilo odrediti ono države članice u kojoj određena osoba obavlja zaposlenje ili samozaposlenje;

budući da je u određenim situacijama koje opravdavaju druge kriterije primjenljivosti moguće odstupati od ovog općeg pravila”.

4 Članak 1. te uredbe propisuje:

„Za potrebe ove uredbe:

(a) ‚zaposlena osoba’ odnosno ‚samozaposlena osoba’ znači:
   i. svaka osoba koja je osigurana, obvezno ili na izbornoj produženoj osnovi, za jedan ili više osiguranih slučajeva obuhvaćenih granama sustava socijalne sigurnosti za zaposlene osobe ili samozaposlene osobe;
   ii. svaka osoba koja je obvezno osigurana za jedan ili više osiguranih slučajeva koji su obuhvaćeni granama socijalne sigurnosti kojima se bavi ova Uredba, na temelju sustava socijalne sigurnosti za sve stanovnike ili za cijelo radno stanovništvo, ako:

      – takva osoba može biti identificirana kao zaposlena osoba ili samozaposlena osoba na temelju načina na koji se takav sustav provodi ili financira,

      ili,

      – je takva osoba, u nedostatku takvih kriterija, osigurana za neki drugi osigurani slučaj naveden u Prilogu I. na temelju sustava za zaposlene osobe ili samozaposlene osobe, ili na temelju sustava iz podtočke iii., bilo obvezno ili na izbornoj produženoj osnovi, ili ako takav sustav u toj državi članici ne postoji, odgovara definiciji iz Priloga I.;

[…]”

5 Članak 2. stavak 1. navedene uredbe, pod nazivom „Obuhvaćene osobe”, predviđa:

„Ova se Uredba primjenjuje na zaposlene osobe ili samozaposlene osobe i na studente na koje se primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo jedne ili više država članica i koji su državljani jedne od država članica, ili su osobe bez državljanstva ili izbjeglice koje borave na državnom području jedne od država članica, kao i na članove njihovih obitelji i njihove nadživjele osobe.”

6 U skladu s člankom 4. stavkom 1. te uredbe:

„Ova se Uredba primjenjuje na cjelokupno zakonodavstvo koje se odnosi na sljedeće grane socijalne sigurnosti:

(a) davanja za slučaj bolesti i davanja za majčinstvo;

(b) invalidska davanja, uključujući ona namijenjena održavanju ili poboljšanju sposobnosti zarađivanja;

(c) davanja za slučaj starosti;

(d) davanja za nadživjele osobe;

(e) davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti;

(f) posmrtna pripomoć;

(g) davanja za nezaposlenost;

(h) obiteljska davanja.”

7 Glava II. Uredbe br. 1408/71, naslovljena „Određivanje primjenjivog zakonodavstva”, sadržava članak 13., koji određuje:

„1. Podložno člancima 14.c i 14.f, na osobe na koje se primjenjuje ova Uredba primjenjuje se zakonodavstvo samo jedne države članice. To se zakonodavstvo određuje u skladu s odredbama ove glave.

2. Ovisno o člancima od 14. do 17.:

(a) na osobu zaposlenu na državnom području jedne države članice primjenjuje se zakonodavstvo te države čak i ako boravi na državnom području druge države članice ili ako se registrirano sjedište ili mjesto poslovanja poduzeća ili pojedinca koji ju zapošljava nalazi na državnom području druge države članice;

[…]

(f) na osobu na koju se prestaje primjenjivati zakonodavstvo države članice, bez da se na nju počne primjenjivati zakonodavstvo druge države članice u skladu s jednim od pravila navedenim u gore navedenim podstavcima ili u skladu s jednom od iznimaka ili posebnih odredbi navedenih u člancima od 14. do 17., primjenjuje se zakonodavstvo države članice na čijem državnom području boravi u skladu s odredbama samo tog zakonodavstva.”

8 U skladu s člankom 17. te uredbe:

„Dvije ili više država članica, nadležna tijela tih država ili tijela koj[a] su ta tijela odredila, mogu međusobnim ugovorom odrediti iznimke od odredbi članaka od 13. do 16. u interesu određenih kategorija zaposlenih ili samozaposlenih osoba, ili određenih osoba.”

Nizozemsko pravo

AOW

9 Na temelju članka 2. Algemene Ouderdomsweta (Zakon o općem sustavu osiguranja) od 31. svibnja 1956. (Stb. 1956, br. 281, u daljnjem tekstu: AOW), „rezident“ u smislu tog zakona jest osoba koja boravi u Nizozemskoj.

10 Prema članku 3. stavku 1. AOW-a, mjesto boravišta određene osobe utvrđuje se prema okolnostima slučaja.

11 Na temelju članka 6. stavka 1. točke (a) AOW-a, osoba koja još nije dostigla dob za mirovinu i koja je rezident osigurana je prema odredbama tog zakona. Stavak 3. tog članka 6. navodi da se, odstupanjem od njegovih stavaka 1. i 2., krug ovlaštenika može proširiti ili ograničiti na temelju administrativnog propisa.

12 Zakonom od 29. travnja 1998. (Stb. 1998, br. 267) AOW-u je dodan članak 6.a, koji se primjenjuje retroaktivno od 1. siječnja 1989., na temelju kojeg:

„Ako je potrebno, odstupajući od članka 6. AOW-a i od odredaba koje iz njega proizlaze,

a) osoba čije osiguranje na temelju ovog zakona proizlazi iz primjene odredaba ugovora ili odluke međunarodne organizacije smatra se osiguranom;

b) osoba na koju se primjenjuje zakonodavstvo druge države na temelju ugovora ili odluke međunarodne organizacije ne smatra se osiguranom.”

13 Članak 13. stavak 1. točka (a) AOW-a predviđa smanjenje iznosa mirovine od 2 % za svaku kalendarsku godinu tijekom koje, nakon što je navršila 15 godina, ali prije nego je navršila 65 godina, osoba koja ima pravo na mirovinu nije bila osigurana.

14 Stavak 2. točka (a) istog članka 13. predviđa da se bruto naknada umanjuje za 2 % za svaku kalendarsku godinu tijekom koje, nakon što je osoba koja ima pravo na mirovinu dostigla dob od 15 godina, a prije nego što dostigne dob od 65 godina, njezin partner nije bio osiguran.

15 Na temelju članka 45. stavka 1. prve rečenice AOW-a, u tekstu te odredbe koji se primjenjivao na dan 1. travnja 1985., osiguranici i bivši osiguranici mogu, u slučajevima, pod uvjetima i sukladno stopi koja će se utvrditi administrativnim propisom, platiti doprinose za razdoblja nakon svojeg petnaestog rođendana, ali prije svojeg šezdesetpetog rođendana za koja nisu osigurani ili nisu bili osigurani.

16 Na temelju te iste odredbe, u tekstu koji se primjenjuje od 1. siječnja 1990., osiguranici i bivši osiguranici mogu, u slučajevima, pod uvjetima i sukladno stopi koja će se utvrditi putem ili na temelju administrativnog propisa, biti dobrovoljno osigurani za razdoblja nakon svojeg petnaestog rođendana, ali prije svojeg šezdesetpetog rođendana za koja nisu osigurani ili nisu bili osigurani.

AKW

17 Članak 2. i članak 3. stavak 1. Algemene Kinderbijslagweta (Opći zakon o obiteljskim doplacima) od 26. travnja 1962. (Stb. 1962, br. 160, u daljnjem tekstu: AKW) odgovaraju, kad je riječ o sadržaju, članku 2. i članku 3. stavku 1. AOW-a.

18 Na temelju članka 6. stavka 1. točke (a) AKW-a, osoba koja je rezident osigurana je sukladno odredbama tog zakona.

19 Članak 6.a točka (b) AKW-a, u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak, predviđa da se, ako je potrebno odstupajući od članka 6. AKW-a i od odredaba koje iz njega proizlaze, ne smatra osiguranom osoba na koju se primjenjuje zakonodavstvo druge države na temelju ugovora ili odluke međunarodne organizacije.

Uredbe o proširivanju i ograničavanju kruga osiguranika u sustavu socijalnog osiguranja

20 Tijekom razdoblja o kojem je riječ u glavnim postupcima doneseno je više sukcesivnih verzija Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen (Uredba o proširivanju i ograničavanju kruga osiguranika u sustavu socijalnog osiguranja), na temelju članka 6. stavka 3. AOW-a i članka 6. stavka 3. AKW-a. Tako su na okolnosti o kojima je riječ u glavnim predmetima primjenjive, redom, uredba od 19. listopada 1976. (Stb. 557, u daljnjem tekstu: BUB 1976.), uredba od 3. svibnja 1989. (Stb. 164, u daljnjem tekstu: BUB 1989.) i uredba od 24. prosinca 1998. (Stb. 746, u daljnjem tekstu: BUB 1999.).

21 Na temelju članka 2. stavka 1. točke (a) BUB-a 1976., ne smatra se „osiguranim” u smislu, osobito, AOW-a rezident koji je zaposlen izvan Nizozemske i koji je po toj osnovi osiguran u stranom pravnom sustavu u području davanja za slučaj starosti i smrti kao i u području obiteljskih doplataka na snazi u državi u kojoj je zaposlen.

22 BUB 1976. zamijenjen je BUB-om 1989., čiji je članak 10. stavak 1., u verziji koja se primjenjivala od 1. srpnja 1989. do 1. siječnja 1992., predviđao da „rezident koji je zaposlen isključivo izvan Nizozemske nije osiguran na temelju socijalnog osiguranja". Za razdoblje od 1. siječnja 1992. do 1. siječnja 1997. ista odredba BUB-a 1989. navodila je da „rezident koji je zaposlen tijekom neprekinutog razdoblja od najmanje tri mjeseca isključivo izvan Nizozemske nije osiguran na temelju socijalnog osiguranja". Prema verziji tog teksta koja se primjenjivala od 1. siječnja 1997. do 1. siječnja 1999., članak 10. stavak 1. BUB-a 1989. određivao je da „rezident koji je zaposlen tijekom neprekinutog razdoblja od najmanje tri mjeseca isključivo izvan Nizozemske nije osiguran na temelju socijalnog osiguranja, osim ako taj posao obavlja na temelju radnog odnosa s poslodavcem koji ima boravište ili sjedište u Nizozemskoj".

23 Dana 1. siječnja 1999. BUB 1989. zamijenjen je BUB-om 1999. Njegov članak 12. predviđa da „osoba koja boravi u Nizozemskoj i koja je tijekom neprekinutog razdoblja od najmanje tri mjeseca zaposlena isključivo izvan Nizozemske nije osigurana na temelju socijalnog osiguranja, osim ako taj posao obavlja na temelju radnog odnosa s poslodavcem koji ima boravište ili sjedište u Nizozemskoj".

24 I BUB 1989. i BUB 1999. sadržavali su klauzulu pravičnosti, u članku 25. odnosno 24., koja je davala ovlast SVB-u, u okviru BUB-a 1989., da u određenim slučajevima odstupi od drugih odredbi te uredbe kako bi se otklonile vrlo teške nepravde koje na temelju te uredbe mogu proizići iz obveze osiguranja ili iz isključenja od te obveze ili, u okviru BUB-a 1999., da odbije primijeniti odredbe te uredbe ili od njih odstupi ako bi njihova primjena, uzimajući u obzir značaj proširivanja i ograničavanja kruga ovlaštenika, dovela do teške nepravde koja proizlazi isključivo iz obveze osiguranja ili iz isključenja od te obveze na temelju te druge uredbe.

Glavni postupci i prethodna pitanja

25 Tuženici u glavnom postupku nizozemski su državljani te su rezidenti Nizozemske.

Predmet C-95/18

26 Supruga H. D. Giesena bila je zaposlena u Njemačkoj 1970. godine te ponovno tijekom razdoblja od 19. svibnja 1988. do 12. svibnja 1993. kao *„geringfügig Beschäftigte"*, odnosno kao privremeno zaposlena osoba. Među ostalim, radila je kao prodavačica u dućanu s odjećom na temelju ugovora o povremenom radu s mjesečnim brojem radnih sati koji nije prelazio dva ili tri dana mjesečno.

27 H. D. Giesen 22. rujna 2006. podnio je zahtjev za starosnu mirovinu i naknadu za partnera na temelju AOW-a, koji je SVB prihvatio rješenjem od 3. listopada 2007. Međutim, naknada za partnera bila je umanjena za 16 %, s obzirom na to da tijekom razdoblja u kojem je supruga H. D. Giesena radila u Njemačkoj ona nije bila osigurana na temelju nizozemskog sustava socijalnog osiguranja. H. D. Giesen je, s obzirom na umanjenje te naknade, podnio prigovor protiv tog rješenja. Rješenjem od 20. svibnja 2008. taj je prigovor proglašen neosnovanim.

28 Presudom od 13. listopada 2008. Rechtbank Roermond (Sud u Roermundu, Nizozemska) utvrdio je da je tužba H. D. Giesena protiv navedenog rješenja neosnovana.

29 F. van den Berg bio je zaposlen u Njemačkoj tijekom razdoblja od 25. lipnja do 24. srpnja 1972. i od 1. siječnja 1990. do 31. prosinca 1994. Budući da su njegovi prihodi bili preniski, nije ga se moglo smatrati obveznikom plaćanja doprinosa u Njemačkoj. Dana 17. siječnja 2008. F. van den Berg podnio je zahtjev za starosnu mirovinu na temelju AOW-a. Rješenjem od 1. kolovoza 2008. SVB mu je priznao pravo na mirovinu, ali uz umanjenje od 14 %, uzimajući u obzir da tijekom više od sedam godina F. van den Berg nije bio osiguran u Nizozemskoj. Rješenjem od 25. studenoga 2008. njegov prigovor djelomično je usvojen te je umanjenje određeno na 10 %.

30 Presudom od 19. listopada 2009. Rechtbank Maastricht (Sud u Maastrichtu, Nizozemska) proglasio je tužbu protiv rješenja od 25. studenoga 2008. neosnovanom.

Predmet C-96/18

31 C. E. Franzen u Nizozemskoj je primala obiteljske doplatke na temelju AKW-a za svoju kćer rođenu 1995., za koju se skrbila kao samohrana majka. U studenome 2002. obavijestila je SVB da je u Njemačkoj od 1. siječnja 2001. obavljala djelatnost frizerke 20 sati tjedno. Budući da primanja koja je C. E. Franzen ostvarivala od tog posla nisu bila značajna, imala je samo obvezno osiguranje *Unfallversicherung* (njemačko osiguranje od ozljeda na radu) te nije imala pristup nijednom drugom njemačkom sustavu socijalne sigurnosti. Rješenjem od 25. veljače 2003. SVB joj je ukinuo obiteljske doplatke od 1. listopada 2002.

32 Dopisom od 21. rujna 2003., u skladu s člankom 24. BUB-a 1999., C. E. Franzen tražila je ukidanje svojeg isključenja iz socijalnog osiguranja. Odlukom od 15. ožujka 2004. SVB je odbio taj zahtjev zbog toga što C. E. Franzen nije bila osigurana ni na temelju prava Unije ni na temelju odredbi nizozemskog prava. Međutim, SVB navodi da je prilikom dostave navedene odluke predložio C. E. Franzen da zatraži od nadležne njemačke ustanove da na nju primijeni isključivo nizozemsko zakonodavstvo, na temelju članka 17. Uredbe br. 1408/71. C. E. Franzen nije postupila u skladu s tim prijedlogom.

33 C. E. Franzen 30. siječnja 2006. podnijela je novi zahtjev za obiteljske doplatke, koji je SVB usvojio rješenjem od 27. ožujka 2006. računajući od prvog tromjesečja 2006.

34 Dopisom od 5. lipnja 2007. C. E. Franzen zatražila je da joj se obiteljski doplaci priznaju počevši od četvrtog tromjesečja 2002. Rješenjem od 5. srpnja 2007. SVB je utvrdio da od prvog tromjesečja 2006. C. E. Franzen više nije imala pravo na obiteljske doplatke, no odlučio je da neće tražiti povrat neopravdano isplaćenih iznosa. Rješenjem od 16. studenoga 2007. prigovor C. E. Franzen protiv rješenja od 5. srpnja 2007. proglašen je neosnovanim te je njezin zahtjev za reviziju od 5. lipnja 2007. također odbijen.

35 Dana 6. veljače 2008., iako je spor koji je C. E. Franzen pokrenula protiv tog zadnjeg rješenja još bio u tijeku pred Rechtbankom Maastricht (Sud u Maastrichtu, Nizozemska), SVB je donio novo rješenje kojim je izmijenio obrazloženje svojeg rješenja od 16. studenoga 2007., navodeći kako su zahtjevi za obiteljske doplatke bili odbijeni zato što se, na temelju članka 13. stavka 2. Uredbe br. 1408/71, na C. E. Franzen primjenjivalo samo njemačko zakonodavstvo, isključujući stoga primjenu nizozemskog socijalnog osiguranja.

36 Presudom od 5. kolovoza 2008. Rechtbank Maastricht (Sud u Maastrichtu) proglasio je tužbe C. E. Franzen protiv rješenja SVB-a od 16. studenoga 2007. i 6. veljače 2008. neosnovanima.

Zajednička razmatranja za tri predmeta

37 F. van den Berg, H. D. Giesen i C. E. Franzen podnijeli su žalbe protiv presuda Rechtbanka Maastricht (Sud u Maastrichtu) i Rechtbanka Roermond (Sud u Roermondu) pred Centrale Raad van Beroep (Središnje žalbeno vijeće, Nizozemska). Potonji sud odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu prethodna pitanja o tumačenju članka 13. Uredbe br. 1408/71 i članaka 45. i 48. UFEU-a, kako bi provjerio protivi li se pravo Unije isključenju F. van den Berga, H. D. Giesena i C. E. Franzen iz nizozemskog sustava socijalnog osiguranja za razdoblja o kojima je riječ u ovom predmetu.

38 Presudom od 23. travnja 2015., Franzen i dr. (C-382/13, EU:C:2015:261) Sud je presudio da članak 13. stavak 2. točku (a) Uredbe br. 1408/71, u vezi sa stavkom 1. istog članka, treba tumačiti u smislu da se u okolnostima poput onih u glavnom postupku ne protivi tomu da radnik migrant, na kojeg se

primjenjuje zakonodavstvo države članice zaposlenja, na temelju nacionalnog zakonodavstva države članice boravišta prima davanja koja se odnose na sustav osiguranja za slučaj starosti i obiteljske doplatke države članice boravišta.

39 Dana 6. lipnja 2016. Centrale Raad van Beroep (Središnje žalbeno vijeće) donio je dvije presude, jednu koja se odnosi na F. van den Berga i H. D. Giesena i drugu koja se odnosi na C. E. Franzen, u kojima je na temelju presude od 23. travnja 2015., Franzen i dr. (C-382/13, EU:C:2015:261) zaključio da je u slučajevima kao što su oni F. van den Berga, H. D. Giesena i C. E. Franzen moguće dopustiti izuzeće od načela primjene samo jednog zakonodavstva primjenjivog u području socijalnog osiguranja, na temelju članka 13. Uredbe br.1408/71. Taj je sud stoga primijenio odredbe o pravičnosti iz članka 25. BUB-a 1989. i članka 24. BUB-a 1999., kako bi izuzeo iz primjene članak 6.a točku (b) AOW-a i članak 6.a točku (b) AKW-a, te je u obama postupcima usvojio zahtjeve tužitelja.

40 SVB je podnio žalbu u kasacijskom postupku pred Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske), sudom koji je uputio zahtjev u glavnim postupcima, protiv presuda Centrale Raad van Beroep (Središnje žalbeno vijeće).

41 Sud koji je uputio zahtjev smatra da na temelju presude od 23. travnja 2015., Franzen i dr. (C-382/13, EU:C:2015:261) nije moguće odgovoriti a da ne ostane razumna sumnja na pitanje nalaže li pravo Unije – a ne samo dopušta – u okolnostima kao što su one iz glavnog postupka da se ne primijeni nacionalno pravo koje predviđa da je rezident Nizozemske isključen iz socijalnog osiguranja te države članice ako radi u nekoj drugoj državi članici te podliježe, na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71, zakonodavstvu o socijalnom osiguranju potonje države.

42 U tim je okolnostima Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske) odlučio prekinuti postupak u predmetima C-95/18 i C-96/18 i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

– U predmetu C-95/18:

„1.a Treba li članke 45. i 48. UFEU-a tumačiti na način da im se u slučajevima kao što su ovi protivi nacionalna odredba poput članka 6.a *initio* i članka 6.a točke (b) AOW-a? Taj propis dovodi do toga da rezident u Nizozemskoj nije osiguran na temelju socijalnog osiguranja te države boravka ako je zaposlen u drugoj državi članici te se na njega na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71 primjenjuje zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti države članice zaposlenja. Predmetni slučaj obilježen je činjenicom da zainteresirane osobe nemaju pravo na starosnu mirovinu na temelju zakonskog sustava države članice zaposlenja zbog ograničenog dosega svoje djelatnosti u toj državi.

1.b Je li za odgovor na pitanje 1.a relevantno to da za rezidenta države boravka, koja u skladu s člankom 13. Uredbe br. 1408/71 nije nadležna, ne postoji obveza uplate doprinosa u sustav socijalnog osiguranja te države boravka? Naime, tijekom razdoblja u kojima je rezident zaposlen u nekoj drugoj državi članici na njega se na temelju [tog članka 13.] isključivo primjenjuje sustav socijalnog osiguranja države članice zaposlenja, a ni nizozemskim propisima nije predviđena obveza uplate doprinosa u takvom slučaju.

2. Je li za odgovor na pitanje 1.a relevantno to da za rezidenta države boravka, koja u skladu s člankom 13. Uredbe br. 1408/71 nije nadležna, ne postoji obveza uplate doprinosa u sustav socijalnog osiguranja te države boravka?

3. Protivi li se članku 13. Uredbe br. 1408/71 to da osoba poput supruge H. D. Giesena, za koju se isključivo na temelju nacionalnih propisa njezine države boravka, odnosno Nizozemske, smatra da je od 1. siječnja 1989. bila osigurana na temelju AOW-a, stekne pravo na davanja za slučaj starosti ako je riječ o razdobljima tijekom kojih su se na nju u skladu s navedenom odredbom iz uredbe [br. 1408/71] zbog zaposlenja u nekoj drugoj državi članici primjenjivalo zakonodavstvo te države

članice zaposlenja? Ili pravo na naknadu na temelju AOW-a valja smatrati pravom na davanje koje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ne podliježe uvjetima u pogledu zaposlenja ili osiguranja u skladu s [presudom od 20. svibnja 2008. Bosmann (C-352/06, EU:C:2008:290)], tako da se razmatranja u toj presudi mogu primijeniti na njezin slučaj?"

– U predmetu C-96/18:

„1. Treba li članke 45. i 48. UFEU-a tumačiti na način da im se u slučaju kao što je ovaj protivi nacionalno pravilo kao što je članak 6.a *initio* i članak 6.a točka (b) AKW-a? Ta odredba dovodi do toga da rezident u Nizozemskoj nije osiguran na temelju socijalnog osiguranja te države boravišta ako je zaposlen u drugoj državi članici i na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71 na njega se primjenjuju propisi o socijalnom osiguranju države zaposlenja. Ovaj slučaj poseban je po tome što tuženica na temelju zakonskog uređenja države zaposlenja zbog ograničenog opsega svojeg tamošnjeg rada nema pravo na dječji doplatak.

2. Je li za odgovor na prethodno pitanje važno da je za tuženicu postojala mogućnost od SVB-a zatražiti zaključenje dogovora u smislu članka 13. Uredbe br. 1408/71?"

43 Predmeti C-95/18 i C-96/18 spojeni su u svrhu pisanog i usmenog postupka, kao i presude, odlukom predsjednika Suda od 12. ožujka 2018.

O prethodnim pitanjima

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku u predmetu C-95/18

44 U svojem pisanom očitovanju F. van den Berg navodi da je zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-95/18 nedopušten zato što se žalba u kasacijskom postupku pred Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske) može podnijeti samo u vezi s određenim brojem taksativno navedenih odredbi, među kojima se ne nalazi članak 6.a AOW-a. Sud koji je uputio zahtjev stoga nije smio meritorno ispitivati predmet i nije nadležan uputiti Sudu prethodna pitanja.

45 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da, uvažavajući posebnosti predmeta, ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Posljedično, ako se postavljena pitanja odnose na tumačenje pravnog pravila Unije, Sud u načelu mora donijeti odluku (presuda od 10. prosinca 2018., Wightman i dr., C-621/18, EU:C:2018:999, t. 26. i navedena sudska praksa).

46 Iz navedenoga proizlazi da pitanja koja se odnose na pravo Unije uživaju presumpciju relevantnosti. Odbijanje Suda da odluči o prethodnom pitanju koje je uputio nacionalni sud moguće je samo u slučaju kad je očito da zahtijevano tumačenje pravila Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom glavnog postupka, kad je problem hipotetske naravi ili kad Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima koji su mu potrebni da bi pružio koristan odgovor na postavljena pitanja (presuda od 10. prosinca 2018., Wightman i dr., C-621/18, EU:C:2018:999, t. 27. i navedena sudska praksa).

47 U tom pogledu iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da, u okviru postupka predviđenog člankom 267. UFEU-a, Sud nije ovlašten provjeravati je li odluka o upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku koji mu je upućen donesena u skladu s nacionalnim pravilima o organizaciji sudova i o sudskom postupku (presuda od 16. lipnja 2015., Gauweiler i dr., C-62/14, EU:C:2015:400, t. 26. i navedena sudska praksa).

48 Prema tome, argumenti F. van den Berga nisu dovoljni za obaranje pretpostavke relevantnosti koja je navedena u točki 46. ove presude. Iz toga slijedi da je zahtjev za prethodnu odluku u predmetu C-95/18 dopušten.

Prvo i drugo pitanje u predmetima C-95/18 i C-96/18

49 Svojim prvim i drugim pitanjem u predmetima C-95/18 i C-96/18, koja treba ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članke 45. i 48. UFEU-a tumačiti na način da im se protivi nacionalno zakonodavstvo države članice na temelju kojeg radnik migrant koji boravi u toj državi članici i na kojeg se, na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71, primjenjuje zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti države članice zaposlenja nije u državi članici boravišta osiguran na temelju socijalnog osiguranja, iako na temelju zakonodavstva države članice zaposlenja nema pravo na starosnu mirovinu ili obiteljske doplatke.

50 Kako bi se dao odgovor na to pitanje, valja podsjetiti na to da je, u svrhu osiguranja slobodnog kretanja radnika u Uniji uz poštovanje načela jednakog postupanja prema radnicima u različitim nacionalnim zakonodavstvima, glavom II. Uredbe br. 1408/71 uspostavljen sustav koordinacije koji se, među ostalim, odnosi na određivanje zakonodavstva ili zakonodavstava primjenjivih na zaposlene i samozaposlene osobe koje se koriste svojim pravom na slobodno kretanje. Cjelovitost sustava kolizijskih pravila djeluje na način da zakonodavcu svake države članice u načelu oduzima ovlast da svojevoljno odredi doseg i pretpostavke primjene svojeg nacionalnog zakonodavstva u pogledu osoba koje su mu podvrgnute i u pogledu područja na kojem nacionalni propisi proizvode učinke (presuda od 26. veljače 2015., de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, t. 34. i 35. i navedena sudska praksa).

51 U tom okviru, članak 13. Uredbe br. 1408/71, kojim se utvrđuju opća pravila za određivanje primjenjivog zakonodavstva, u stavku 1. određuje da se na osobe na koje se primjenjuje ta uredba primjenjuje zakonodavstvo samo jedne države članice, što, prema tome, podložno slučajevima predviđenima člancima 14.c i 14.f, isključuje mogućnost kumulativne primjene nekoliko nacionalnih zakonodavstava na isto razdoblje (presuda od 26. veljače 2015., de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, t. 36. i navedena sudska praksa).

52 U stavku 2. točki (a) navedenog članka, u kojem se konkretizira načelo jednog primjenjivog zakonodavstva u području socijalne sigurnosti, kako je ono definirano u članku 13. stavku 1. Uredbe br. 1408/71, precizira se da se na osobu zaposlenu na državnom području jedne države članice primjenjuje zakonodavstvo te države čak i ako boravi na državnom području druge države članice.

53 Međutim, to načelo jednog primjenjivog zakonodavstva ne može oduzeti državi članici koja nije nadležna na temelju odredaba glave II. Uredbe br. 1408/71 mogućnost dodjele, pod određenim uvjetima, obiteljskih davanja ili starosne mirovine radniku migrantu u skladu sa svojim nacionalnim pravom. Naime, Uredba br. 1408/71 nema svrhu spriječiti državu članicu boravišta neke osobe da joj dodijeli, u skladu sa svojim zakonodavstvom, obiteljska davanja i davanja za slučaj starosti, čak i ako se na nju, u skladu s člankom 13. stavkom 2. točkom (a) te uredbe, primjenjuje zakonodavstvo države članice u kojoj je zaposlena (vidjeti u tom smislu presudu od 23. travnja 2015., Franzen i dr., C-382/13, EU:C:2015:261, t. 58. do 61. i navedenu sudsku praksu).

54 Sud koji je uputio zahtjev navodi da nizozemsko zakonodavstvo primjenjivo u glavnim postupcima isključuje pripadanje osobe koja boravi na državnom području nacionalnom sustavu socijalne sigurnosti ako je zaposlena u drugoj državi članici. To zakonodavstvo ne predviđa ni mogućnost otklanjanja primjene tog isključenja jer se u okolnostima glavnih postupaka ne može pozivati na odredbe o pravičnosti predviđene BUB-om 1989. i BUB-om 1999. Stoga osoba koja se nalazi u situaciji kao što su one o kojima je riječ u glavnim postupcima ne može, prema navodima suda koji je uputio zahtjev, uživati mogućnost odstupanja od načela jednog primjenjivog zakonodavstva utemeljenog sudskom praksom Suda.

55 Taj kontekst karakterizira i okolnost da radnici migranti u ovom slučaju nisu imali pravo na socijalna davanja u skladu sa zakonodavstvom države članice zaposlenja, koje se primjenjuje na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71.

56 Točno je da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, cilj svih odredbi UFEU-a o slobodnom kretanju osoba olakšati građanima Europske unije obavljanje profesionalnih djelatnosti bilo koje vrste na području Unije i protivne su im mjere koje te građane mogu staviti u nepovoljniji položaj kada žele obavljati djelatnost izvan države članice svojeg podrijetla, na državnom području neke druge države članice. Međutim, primarno pravo Unije ne može radniku jamčiti da odlazak u drugu državu članicu, različitu od države članice njegova podrijetla, neće utjecati na njegovu socijalnu situaciju, s obzirom na to da takav odlazak, vodeći osobito računa o postojećim razlikama između sustava i zakonodavstava država članica, može, ovisno o slučaju, za dotičnu osobu biti manje ili više povoljan ili nepovoljan u tom pogledu (vidjeti u tom smislu presudu od 18. srpnja 2017., Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, t. 33. i 34. i navedenu sudsku praksu).

57 Kada je riječ, s jedne strane, o članku 45. UFEU-a, iako se on protivi svakoj nacionalnoj mjeri koja može otežati ili učiniti manje privlačnim građanima Unije uživanje temeljne slobode kretanja koju taj članak jamči, on ipak radniku koji ode u državu članicu različitu od svoje države članice podrijetla ne dodjeljuje pravo da se u državi članici domaćinu poziva na istu razinu socijalnog osiguranja kao što je ona na koju bi imao pravo u svojoj državi članici podrijetla u skladu sa zakonodavstvom potonje države (vidjeti po analogiji presudu od 18. srpnja 2017., Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, t. 33. i 35.).

58 Članak 45. UFEU-a ne može se tumačiti ni na način da radniku migrantu dodjeljuje pravo da se u svojoj državi članici boravišta poziva na istu razinu socijalnog osiguranja kao što je ona na koju bi imao pravo da je zaposlen u toj državi članici, ako je zaposlen u drugoj državi članici i u skladu s odredbama države članice nadležne u skladu s člankom 13. Uredbe br. 1408/71 nema pravo na takvu razinu socijalnog osiguranja.

59 Kada je riječ, s druge strane, o članku 48. UFEU-a, koji predviđa sustav koordinacije zakonodavstava država članica, a ne njihova usklađivanja, ta se odredba ne odnosi na sadržajne i postupovne razlike između sustava socijalne sigurnosti svake države članice i stoga u pravima osoba koje su uključene u te sustave, uzimajući u obzir da je svaka država članica i dalje odgovorna za to da, u skladu s pravom Unije, odredi u svojem zakonodavstvu uvjete za priznavanje prava na davanja u okviru sustava socijalne sigurnosti (presuda od 12. lipnja 2012., Hudzinski i Wawrzyniak, C-611/10 i C-612/10, EU:C:2012:339, t. 42.).

60 Međutim, tumačenje članka 48. UFEU-a na način da se njime nenadležna država članica obvezuje priznati socijalno osiguranje radniku migrantu koji je zaposlen u drugoj državi članici u okolnostima kao što su one u glavnim postupcima dovelo bi u pitanje sustav koordinacije zakonodavstava država članica primjenjivih u području socijalnog osiguranja, koji je konkretiziran načelom jednog primjenjivog zakonodavstva, predviđenim člankom 13. Uredbe br. 1408/71.

61 Naime, takvo bi tumačenje moglo dovesti do ugrožavanja ravnoteže uspostavljene UFEU-om jer bi takva obveza mogla – u situacijama kao što su one u glavnim postupcima – dovesti do toga da se primjenjuje samo zakon države članice koji nudi najpovoljniju razinu socijalnog osiguranja. No, takvu bi poveznicu bilo vrlo teško primjenjivati, s obzirom na mnoga potencijalna davanja obuhvaćena raznim granama socijalne sigurnosti koje su nabrojene u članku 4. stavku 1. Uredbe br. 1408/71.

62 Osim toga, takvo bi rješenje moglo ugroziti financijsku ravnotežu sustava socijalne sigurnosti države članice koja nudi najpovoljniju razinu socijalnog osiguranja.

63 Iz elemenata koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev u svojim zahtjevima za prethodnu odluku proizlazi da nepostojanje socijalnog osiguranja radnika migranata koji su stranke glavnih postupaka u razdobljima tijekom kojih su bili zaposleni izvan države članice svojeg boravišta proizlazi samo iz

primjene zakonodavstva države članice nadležne prema članku 13. Uredbe br. 1408/71. No, sadržaj nacionalnih zakonodavstava iz područja socijalne sigurnosti nije predmet usklađivanja ni na temelju odredaba UFEU-a ni na temelju Uredbe br. 1408/71.

64 Stoga se članke 45. i 48. UFEU-a ne može tumačiti na način da u okolnostima kao što su one iz glavnih postupaka obvezuju državu članicu boravišta da dodijeli socijalna davanja radniku migrantu kada on nema pravo na ta davanja u skladu sa zakonodavstvom države članice zaposlenja, a koje se primjenjuje na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71.

65 Međutim, valja podsjetiti na to da, na temelju članka 17. Uredbe br. 1408/71, dvije države članice mogu međusobnim ugovorom odrediti iznimke od načela jednog primjenjivog zakonodavstva, u interesu određenih kategorija osoba ili određenih osoba. Ta je mogućnost posebno primjerena kada, kao što je to slučaj kod stranaka glavnog postupka, država članica zaposlenja radniku migrantu ne dodjeljuje nikakvo pravo na starosnu mirovinu ili obiteljske doplatke, iako bi on na njih imao pravo da je ostao bez zaposlenja u svojoj državi članici boravišta.

66 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da članke 45. i 48. UFEU-a treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalno zakonodavstvo države članice na temelju kojeg radnik migrant koji boravi u toj državi članici i na kojeg se, na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71, primjenjuje zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti države članice zaposlenja nije u državi članici boravišta osiguran na temelju socijalnog osiguranja, iako na temelju zakonodavstva države članice zaposlenja nema pravo na starosnu mirovinu ili obiteljske doplatke.

Treće pitanje u predmetu C-95/18

67 Svojim trećim pitanjem u predmetu C-95/18 sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 13. Uredbe br. 1408/71 tumačiti na način da mu se protivi to da država članica na čijem području boravi radnik migrant i koja nije nadležna na temelju tog članka dodjelu prava na starosnu mirovinu tog radnika migranta uvjetuje obvezom osiguranja, koja podrazumijeva plaćanje obveznih doprinosa.

68 U tom pogledu treba podsjetiti na to da, iako se, na temelju članka 13. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 1408/71, na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba na državnom području jedne države članice primjenjuje zakonodavstvo te države čak i ako ta osoba ima boravište na državnom području druge države članice, ostaje činjenica da cilj te uredbe nije sprečavanje države boravišta da primjenom svojeg zakonodavstva toj osobi prizna pravo na socijalna davanja, kao što je starosna mirovina (vidjeti u tom smislu presudu od 20. svibnja 2008., Bosmann, C-352/06, EU:C:2008:290, t. 31.).

69 U presudi od 20. svibnja 2008., Bosmann (C-352/06, EU:C:2008:290, t. 32.) Sud je, referirajući se na presude od 12. lipnja 1986., Ten Holder (302/84, EU:C:1986:242) i od 10. srpnja 1986., Luijten (60/85, EU:C:1986:307), precizirao da te presude, s obzirom na svoje posebne kontekste koji se razlikuju od konteksta glavnog postupka, ne mogu služiti kao osnova za isključenje mogućnosti da država članica koja nije nadležna i koja pravo na obiteljska davanja ne uvjetuje zaposlenjem ili osiguranjem može dodijeliti takvo davanje osobi koja boravi na njezinu državnom području, ako mogućnost takve dodjele stvarno proizlazi iz njezina zakonodavstva.

70 No, time što je smatrao da država članica koja nije nadležna u skladu s člankom 13. Uredbe br. 1408/71 ne može pravo na obiteljsko davanje uvjetovati osiguranjem, Sud je samo pojasnio načelo jednog primjenjivog zakonodavstva, kako se ono primjenjuje na zaposlene radnike migrante. Naime, članak 13. stavak 2. točka (a) Uredbe br. 1408/71 predviđa da se na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba na državnom području jedne države članice primjenjuje zakonodavstvo te države čak i ako ona boravi na državnom području druge države članice. Iz toga proizlazi da, na temelju načela

jednog primjenjivog zakonodavstva, država članica u kojoj radnik migrant boravi ne može tom radniku nametnuti obvezu osiguranja a da ne dovede u pitanje sustav koordinacije predviđen člankom 48. UFEU-a.

71 Takva bi obveza osiguranja, koja podrazumijeva plaćanje doprinosa, nametnuta od države članice koja nije nadležna na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71, mogla dovesti do nametanja radniku migrantu obveze plaćanja doprinosa u dva sustava socijalne sigurnosti u dvjema različitim državama članicama, što bi bilo protivno načelu jednog primjenjivog zakonodavstva koje je zakonodavac Unije želio uspostaviti.

72 Međutim, okolnost da država članica koja nije nadležna na temelju članka 13. Uredbe br. 1408/71 ne može pravo na obiteljska davanja uvjetovati osiguranjem ne može se shvatiti u smislu da je zabranjeno bilo kakvo osiguranje radnika migranta u toj državi članici. Naime, država članica boravišta može, na temelju poveznice različite od uvjeta zaposlenja ili osiguranja, dodijeliti socijalna davanja, a osobito davanja za slučaj starosti, osobi koja boravi na njezinu području, ako mogućnost takve dodjele stvarno proizlazi iz njezina zakonodavstva.

73 Iz zahtjeva za prethodnu odluku u predmetu C-95/18 proizlazi da je, u skladu s nacionalnim pravom primjenjivim tijekom razdoblja o kojem je riječ u glavnom postupku, supruga H. D. Giesena tijekom tog razdoblja bila osigurana na temelju AOW-a kao rezident Nizozemske. Stoga je poveznica koju je usvojilo to zakonodavstvo bilo mjesto boravka radnika migranta.

74 Međutim, na raspravi je nizozemska vlada navela da je plaćanje doprinosa bilo nužno za dodjelu davanja za slučaj starosti i da u vrijeme činjenica iz glavnog postupka u predmetu C-95/18 uvjet boravišta sam po sebi nije bio dovoljan za odobravanje takvih davanja. Stoga je sud koji je uputio zahtjev dužan provjeriti je li u vrijeme činjenica o kojima je riječ u predmetu C-95/18 supruga H. D. Giesena imala pravo na davanja za slučaj starosti neovisno o obvezi plaćanja doprinosa.

75 Valja također pojasniti da iz sudske prakse Suda proizlazi da članci 45. i 48. UFEU-a, kao i Uredba br. 1408/71, koja je donesena radi njihove provedbe, za predmet posebice imaju izbjegavanje da se prema radnicima koji iskoriste svoju slobodu kretanja bez objektivnog opravdanja postupa nepovoljnije nego prema onima koji su cijelu svoju karijeru proveli samo u jednoj državi članici (presuda od 12. lipnja 2012., Hudzinski i Wawrzyniak, C-611/10 i C-612/10, EU:C:2012:339, t. 80. i navedena sudska praksa).

76 No, to bi bio slučaj ako bi nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku radnika migranta dovodio u nepovoljniji položaj od radnika koji sve svoje aktivnosti obavljaju u državi članici u kojoj se taj propis primjenjuje i ako bi za tog radnika stvorio obvezu plaćanja socijalnih doprinosa bez ikakve protučinidbe, što je obvezan provjeriti sud koji je uputio zahtjev.

77 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da članak 13. Uredbe br. 1408/71 treba tumačiti na način da mu se protivi to da država članica na čijem području boravi radnik migrant i koja nije nadležna na temelju tog članka dodjelu prava na starosnu mirovinu tog radnika migranta uvjetuje obvezom osiguranja, koja podrazumijeva plaćanje obveznih doprinosa.

Troškovi

78 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

1. **Članke 45. i 48. UFEU-a treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalno zakonodavstvo države članice na temelju kojeg radnik migrant koji boravi u toj državi članici i na kojeg se, na temelju članka 13. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice, u verziji kako je izmijenjena i ažurirana Uredbom Vijeća (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996., kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1992/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006., primjenjuje zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti države članice zaposlenja nije u državi članici boravišta osiguran na temelju socijalnog osiguranja, iako na temelju zakonodavstva države članice zaposlenja nema pravo na starosnu mirovinu ili obiteljske doplatke.**

2. **Članak 13. Uredbe br. 1408/71, u verziji kako je izmijenjena i ažurirana Uredbom br. 118/97, kako je izmijenjena Uredbom br. 1992/2006, treba tumačiti na način da mu se protivi to da država članica na čijem području boravi radnik migrant i koja nije nadležna na temelju tog članka dodjelu prava na starosnu mirovinu tog radnika migranta uvjetuje obvezom osiguranja, koja podrazumijeva plaćanje obveznih doprinosa.**

Potpisi